

МӨСЛИМ
ГИМНАЗИЯСЕ

№2 (29)

Мөслим гимназиясе укучылары газетасы

ТЫЛСЫМ+

Декабрь, 2018 нче ел

Мәктәп директорларыбыз

Демидов Рафаэль
Тимофеевич улы

2003

Насырова Нәкия
Мирзанур кызы

2006

Мирзаянов Азат
Фәрит улы

2014

ЮБИЛЕЕҢ БЕЛӘН, ГИМНАЗИЯ!

Зур тарихның башы кечкенә вакыйгадан башлана. 2003 нче елда №3 урта мәктәп буларак ачылган һәм бүгенге көндә “Мөслим гимназиясе” статусына ия булган уку йорты үзенең 15 еллык юбилеен билгеләп үтә. Менә 15 ел инде без беренче сыйныф укучыларын үз стеналарыбызда кабул итеп, алардан белемле, тормышка ыраклашкан шәхесләр тәрбияләп чыгарабыз. Татарстан Республикасы электрон белем бирү системасында компетенция үзәге буларак, гимназия укытуда инновацион технологияләргә кулланышка кертүдә алдынгы тәҗрибә тарату базасы булып тора. Яңалыкка омтылучан педагоглар, укучы эшчәнлеген оештыруның ышлы формаларын кулланып, укыту-тәрбия юнәлешендә күркәм нәтижеләргә ирешәләр. Гимназия “Гомуми белем бирү программасының планлаштырылган нәтижеләренә ирешү шарты буларак уку һәм дәрестән тыш эшчәнлекне интеграцияләү” темасы астында эшли.

Сәләтле укытучы ғына балаларның сәләтен үстерә ала дигән гыйбарә яши. Гимназия – профессионаллар территориясе. Педагоглар һөнәри осталык бәйгеләрендә бик теләп катнашалар, профессиональ осталыкларын үстерәләр, республика, регионар чараларда үз тәҗрибәләрен тараталар. Гимназия укытучылары арасында “Ел укытучысы”, “Сыйныф җитәкчесе” республика

ла. Укучыларыбыз “Йолдызлык” республика, “Яшь бөреләр” район фестивале, “Илһам”, “Ак җилкән” яшь язучылар бәйгеләре җиңүчеләре, “Көмеш кыңгырау” балалар гәҗитенең даими хәбәрчеләре.

Спорт буенча уңышларыбыз шактый. Ике ел рәттән гимназия укучылары ко-

бәйгесә, “Мастер-класс” Бөтенроссия конкурсы, “Авыл укытучысы” республика конкурсы җиңүчеләре, төрле Грант ияләре бар.

Гимназия – бердәм эшләүче тупланган коллектив. Башлангычтан алып, югары сыйныфларга кадәр эзлеклек, давамчанлык саклана. Һәр ел саен йөздән артык укучының муниципаль олимпиадаларда җиңүче һәм призер булуы, республика олимпиадаларында, Бөтенроссия, Халыкара олимпиадаларында нәтижеләребез булу һәм ОГЭ, ЕГЭ күрсәткечләренең югары булуы – бердәм хезмәт нәтиҗәсе.

Гимназия өч ел рәттән “Тулы көн мәктәбе” муниципаль проекттын тормышка ашыру юнәлешендә эшли. Укучылар күп төрле түгәрәкләргә, спорт секцияләренә тартылган. Хореография, шахмат, “Арт-дизайн”, “Робототехника” түгәрәкләре, “Маска”, “Балкыш” сәхнә осталыгы түгәрәкләре, “Музыка дөньясында” сәнгать студиясе, ике телдә “ТЫЛСЫМ+”, “КЛЮЧ” газеталары проектлары давамлы проектлар буларак тормышка ашыры-

мандасы Анапа шәһәрәндә узган “Президент ярышлары”нда катнашып, яхшы нәтижеләргә иреште. Гимназия укучылары милли көрәш һәм билбау көрәше буенча республика, Россия командасы составында ярышларда катнашты. Укучылар спортның барлык төрләре буенча яхшы күрсәткечләргә ирешеп киләләр.

620 укучы 11 нче сыйныфны тәмамлап, 85е медальгә ия булды. 778 укучы 9 нчы сыйныфны тәмамлап, 59ы аерым үрнәктәге аттестат алды.

Гимназия елъязмасында үз эзен калдырган шәхесләр - укытучыларыбыз һәм укучылар өчен бу зур бәйрәм.

Бердәм булганда, беринди авырлыклар да киртә була алмый. Бердәмлектә – көч.

Юбилеең белән, гимназия!

**Мирзаянов А.Ф.,
гимназия директоры**

ГИМНАЗИЯ – СЫЙФАТЛЫ БЕЛЕМ ГАРАНТЫ**ФЭН БЭЙГЕЛӨРӨ
КӨНДӨЛЕГЕ**

Ноябрь-декабрь – барлык фәннәр буенча Бөтенроссия һәм республика олимпиадаларының муниципаль этабы уза торган катлаулы чор. Кайбер фәннәр буенча инде нәтижеләр билгеле. Гимназия укучылары арасында белем белән башкалардан өстенлекләрән исбат итүче иң тырыш укучылар белән сөз танышмы?

Фәхертдинова Айгөл (биология, экология, тарих), Зиязова Миләүшә (биология, экология, инглиз теле), Баянов Шамиль (математика, биология, инглиз теле, география), Шәрифиллина Алсу (математика, биология, инглиз теле), Хәбибуллина Лиана (инглиз теле, сәнгать), Зиязова Диләрә (рус теле, биология),

«Очраклы ачышларны бары тик әзерлекле акыллыбашлар гына ясый». Бу турыда француз математигы, механик, физик Блез Паскаль 17 гасырда ук өйтеп калдырган. Моннан 400 елдан элек әйтелсә дә, 21 гасырда да актуаль яңгырый бу сүзләр.

Ханнанова Алина (биология, экология), Фәхртдинова Айсылу (биология, экология) фәннәреннән жиңүгә ирештеләр. Бүгенге көнгә муниципаль этапта 54 призлы урын яуланды.

Уңышларыгыз давамлы булсын!
Яңа үрләргә!

ГИМНАЗИЯ – ТӘРБИЯ УЧАГЫ**УКУЧЫЛАР
ҮЗИДАРӘСӨ –
ЛИДЕРЛАР МӘКТӘБӨ**

Яңа уку елы башында сайлап куелган укучылар үзидарәсенә яңа составы “Лидерлык мәктәбе” проекты буенча эшли башлады. Районда житәкчелек вазифаларын башкаручылар белән “Иртәнге чәй” кысаларында әңгәмәләр оештырыла. Бездә кунакта район ижтимагый советы житәкчесе М.Ш.Йосыпов, район администрациясе вәкилләре Р.Г.Гарипов, М.Р.Бәдретдинова һ.б. булдылар. Лидерлык буенча киңешләр бирделәр, үз тәҗрибәләре белән уртаклаштылар.

Алар белән әңгәмәләрдән, без үзбөз өчен “Алтын кагыйдәләр жыентыгы” тупладык. Кайбер фразаларны сезгә тәҗдим итәбөз:

•Үз туган жиреңне чын бирелгәнлек белән ярат!

•Үз уку йортыңның горурлыгы бул, абруен арттыру өстөндө үзеңне аямыйча эшлә!

•Гади бул!

•Үзең нинди яхшылык теләсәң, башкаларга да шуны телә!

•Зур планнар кор, әмма вак-төяк шатлыкларга да сөенеп яши бел!

•Иң зур жиңү – үз-үзеңне жиңү! (Полководец Суворов сүзләре)

•Сөйләшкөндә әңгәмәдәшенең күзенә карап сөйләш.

•Башкаларны гаепләмә, үз гаебеңне танырга өйрән!

•Үзеңнең белмәвеңнән оялма: белмәү гаеп түгел, белергә теләмәү – гаеп!

•Өйткән сүзөңдә тор, вәгдә иткән эшеңне төгәл үтә! Буш сүз сөйләмә!

•Үз-үзең таләпчән бул!

•Эшеңне планлаштырырга, вакытыңны дөрес бүлүгә өйрән!

•Уртақ эштөн читтә калма! Авырлыкларны бергә жиңергә өйрәнегөз.

•Инициативалы бул! Башкаларга үрнәк күрсөт!

•Үзеңне дә, башкаларны да кичерергә өйрән.

•Һәрчак үз белемеңне, осталыгыңны арттыру юнәлешендә эшлә. Камиллеккә чикләр юк.

•“Рәхмәт” сүзен ешрак әйт!

•Үзең теләктәш кешеләрне аера бел!

Алга таба да мондый гамьле әңгәмәләр давам итәчөк. Киләчөк тормышыбызда бу киңешләр барыбызга да файдалы булыр дип ышанабыз.

**Эльгина Мирзаянова,
укучылар үзидарәсе
әгъзасы**

УКЫ, ӨЙРЭН, ҮСЕШТӨ БУЛ!

СЕЗДӨ НИЧЕК,
БЕЗДӨ – ШУЛАЙ
ДӘРЕСЛӘР РӘХӘТ ҮТӨ

Гимназия укучылары кайсы дәрәсләргә үз итә? Шундый сорау белән, үзәбезнең укучыларга мөрәҗҗәгать иттек.

Алина Ханнанова:

Хәзерге дәрәсләр укучыларның үзара хезмәттәшлегенә нигезләнеп оештырыла. Парларда, төркемнәрдә эш алымнары кулланыла. Минемчә, уку хезмәтен болай оештыру коммуникатив мөмкинлекләренә үстәргә ярдәм итә. Без үзара аралашырга, бер-беребезнең фикерен тыңларга, килешмәгән очракта, тактлы итеп кире кагарга, үз фикеребезне әйтергә өйрәнәбез. Бүгенге заманда, әлбәттә, кеше белән аралашу культурасына ия булу – бик әһәмиятле сыйфат.

Булат Микалин:

Мина дәрес темасын үзәбез табу процессы ошый. Укытучылар тәкдим иткән биремнәргә үтәү барышында без ачыкларга тиешле мәсьәлә калкып чыга. Шуны тоемлап алсаң – син дәрес темасын формалаштыра аласың дигән сүз. “Балалар, бүген без фәлән тема үтәбез...” дип башланган дәрәсләр юк бездә. Дәрес – үзә бер проект. Дәрәснәң уңышлы булуы укытучыларыбызның осталыгыннан тора. Зөлфирә Мухаровна, Венера Гайсовна дәрәсләргә миңа аеруча ошый. Без тәҗрибәләр эшлибез, проектлар ясайбыз. Укытучы безнең киңәшчә дә, дус та. Беләм баяләү процессында үзәбез дә катнашабыз. Бу – объектив баяләүнең төп күрсәткеч.

Ильмира Гайнутдинова:

Ләйсән Фәһәмәтдинованың биология дәрәсләргә бик үзәчәлеккә үтә. Үз-үзә карата да, безгә, укучыларга карата да үтә таләпчән укытучыбыз һәр дәрәсенә җитди әзәрләнә, кызык-лы алымнар куллана, фәннәң бөтен тирәнлеген аңлатырга тырыша. Олимпиадаларга, имтиханнарга әзәрләү буенча да аның үз системасы бар.

Ләлә Шәйхетдинова:

Миңа да биология, химия дәрәсләргә ошый. Беренчедән, мин бу фәннәрдән имтихан бирәм, икенчедән, һәр дәрәстә үзәмә кирәклә лайфхак туплыйм.

Салават Зарипов:

Мин билгә өчен укымаем. Билгә нинди булу бөтенләй әһәмиятле түгел. Иң әһәмиятлесе – нигезлә беләм алу. Минемчә, югары сыйныфта укучы үзәң кайсы фән киләчәк профессиясенә кирәк булуын индә хәл иткән булырга тиеш. Шул фәнгә ныграк басым ясап, тирәнтен өйрәнү өчен профиль сыйныфларда беләм алу мөмкинлегә бар. Физика-математика, химия-биология яки тарих-җәмгыять беләме юнәлешендә сыйныфларда бүленеп укыйбыз. Җаның теләгәнә сайлап алырга мөмкин.

Әмир Миңнегалиев:

Барлык фәннәрдән дә кирәкләрәк фән – физкультура, минемчә. Бала вакыттан ук физик тәрбия, спорт белән шөгыльләнү, актив торыш алып бару – озын гомер итүнең төп шарты. Сәләмәтлекләрен югалткач кына “эх” диючеләр шактый, кызганычка каршы. Мин кечкенәдән спортны үз иттем. Җиңел атлетика, баскетбол, футбол, мини-футбол, хоккей – минекә! ГТО буенча да күрсәткечләрем яхшы. Укытучы-тренерларыбыз И.Н.Сәетгалиев, Д.Г.Шәйхетдинов җитәкчелегәндә, без спортта зур җиңүләр яулайбыз. Гимназия командасы составында ике ел рәттән Татарстан Республикасы командалары арасында җиңеп, Бөтенроссия “Президент уеннары” спорт бәйгесендә катнаштым. Команданың бердәм, әзәрлеккә, тупланган булуы безгә уңыш китерде. Спорт минем торышымның аерылгысыз бер өлешенә әверелгән индә. Киләчәгемне спорт белән бәйләмәсәм дә, мин аннан аерылмам дип уйлыйм.

Динә Бәдертдинова:

Укытучыны хөрмәт итсәң, аның укыткан фәнә дә якин була. Үзләрен яраттырып, укыткан фәннәренә мөхәббәт уяткан укытучыларыбыз шактый. Чулпан Алмазовна, Алена Владимировна, Ирина Тимерхановна, Әлфия Ясәвиевна бөек Пушкин теленәң нечкәлекләренә төшендерсәләр, Римма Гайсовна, Гөлһаз Рәисовна, Чулпан Разитовна, Лилиана Расиховна, Гөлшат Ильясовна дәрәсләрендә Байрон, Киплинг телендә сөйләшәбез. Эльмира Васильовнаның һәр дәрәсә – әхлак дәрәсә. Әдәби китап укып ләззәт алырга өйрәтүче укытучыбызга без барыбыз да гашыйк.

Назгөл Гайфетдинова:

Математика – фәннәр патшасы, диләр. Безнең гимназиядә математика патшалары – Лира Нурфаязовна, Рәмилә Сабиржановна, Азилә Рамилловна һәм Гөлһаз Әскатовна. Төгәл фән ияләренә хас булганча таләпчәнлек, аерым бер үзәтлек белән, фанатларча биреләп эшләүче укытучылар алар. Кагыйдәләргә белмәсәң, эш алгоритмын өйрәнмәсәң, математикада бернинди алга китеш тә булмаячак. Без моны бөтен йөрәгәбез белән аңлайбыз, фән нигезләрен тырышып үзләштерәбез. Тарих, география, җәмгыять беләме дәрәсләргә торыш итү өчен, күзаллавыбызны үстөрү өчен бик кирәклә фәннәр. Гомумән, без гимназиябезне, барлык укытучыларыбызны хөрмәт итәбез.

Реклама хокукында**“ШАЯН - ТВ”
КАРА –
БУЛЫРСЫҢ
ИҢ ШӘП БАЛА!**

“Шаян - ТВ” каналы ТНВда 1 февральдән бирлә эшли индә, әмма әлгә кадәр аны тәүлегенә 30 минут кына карарга мөмкин иде. 12 ноябрь көнне исә тәүлек буе үз эшен алып бара торган балалар өчен татар телендә беренчә телеканал ачылды!

Телеканалның Shayantv.ru дип исемләнгән сайты эшли башлады. Сайтка килеп керү белән үк без татар мохитенә элгәбез. Татарча көй яңгырый башлый һәм каналның төп героә Шаян үзә кунаклары каршы ала. Биредә аның белән сөйләшәп алырга да, уеннар уйнарга да мөмкин. Сайтта онлайн режимда “Шаян-ТВ”ны да карап булачак.

Каналда 20 дән артык тапшыру күрсәтелә. Алар арасында тәрҗемә ителгәннәргә дә бар, каналның иҗат төркеме тарафыннан эшләнгәннәргә дә шактый. “Шаян - ТВ”ның көндәлек эшә балаларның татарча сөйләм телен камилләштерүгә, мультфильм, тапшырулар аша туган телгә кызыксындыру тудыруга юнәлтелгән. “Шаян-ТВ”ны бергәләп карыйк!

ГИМНАЗИЯ ЯШЬЛӘРЕ МӘЙДАНЧЫГЫ

ТРЕНДТА БУЛ!

Яңгыр яугач, гөмбәләр бер-бер артлы тишелеп чыга бит әле? Блогерлар да шул гөмбәләр кебек. Интернетка кердеңме, сине шунда ук бьюти-блогер, трэвел-блогер, фуд-блогерлар «камап» ала... Бүген блогер-балалар да шәхси блогларын гөрләтеп алып бара. Биредә мәктәп укучысына хас булган борчулары, укудан тыш шөгыльләнә торган хоббилары, мавыгулары; әти-әни, дуслары хакында постлар укырга мөмкин. Укучылар үзидарәсе әгъзалары белән бергәләп, кайберләрен күзәтү ясарга булдык. Бәлки, сез дә кызыксынып, блогер булып китәрсез!

Динар: Әйе, Интернет чөлтәре популярлашу белән, йолдызлар саны артып китте: җырчы, актер, модельләр рәтенә блогерлар да өстәлдә. Социаль чөлтәрдә аккаунттың, әйтер сүзсәң, креатив фидерләвек булса – блогерлык дөньясына эз салынган дигән сүз.

Алина: Шәхси блогны популяр иту катлаулыдыр.

Илнур: Блогларның төп валютасы – лайклар, шөрекләр (коммент) һәм язылуучылар (подписчики). Бу иң төп казаныш. Чынлыкта исә, бик конкуренцияле юнәлеш бу. Әгәр дә син реклама ясамыйсың, блогыңны үстермисең икән, моннан бик тиз туюлары ихтимал. Чөнки бушлык нәтижә бирмәячәк. Мин бүгенге көндә дә унлаган, йөзләгән ташландык блогларны күзәтәм. Кемдер блогын алып бара башлаган, анда әти-әнисе, туганнары, классташлары язылган һәм вәссәлам: блог онытылган. Бу блог түгел, ә гади көндәлек булып калачак.

Алина: Динар, блогны үстерү өчен нәрсә киңеш итәр идек?

Динар: Беренче чиратта, блогерның ачык максаты булырга тиеш, минемчә. Кайда булган, нәрсә ашаган, кайда егылган – болар белән популяр булып булмый. Синең подписчикларың моннан бик тиз туячак. Блогыңны даими рәвештә үз аудиторияң зөвыгына туры килерлек яңалыклар, кызыклы һәм эчкерсез язмалар белән тулыландырып торсаң, син уңышка ирешәчәксең.

Алина: Instagramда нинди яңа трендлар популяр? Яшьләр сленгында “хайп”, “хайпта булу” кебек термин популярлашып китте. Шул турыда сөйләшеп алыгыз әле.

Айгөл: Соңгы көннәрдә кашларын

урта бер җирдән шрам кебек кисеп кую трендка әверелде.

Гүзәл: Бер фразаны алып, шуны видеоролик итеп кую тренд санала.

Эльгина: Хайпта булу өчен, яңа трендлар турында хәбәрлар булу кирәк. Бүгенге көндә шактый күп трендлар барлыкка килде. Bathleisure дип аталган тренд турында беләсезме? Әлеге төшенчә инглиз телендә «ванна бүлмәсе» һәм «спорт киеме» сүзләрәннән алынган. Аның мәгънәсе бик гади: башыңа сөлге ураган килеш үзегне фотога төшерергә кирәк. Бу фотоны ваннада гына түгел, теләсә кайда ясарга мөмкинсең. Bathleisure тренды Рита Орадан башланып киткән. Ул – Британия җырчысы, тумышы белән Албаниядән булган актриса. Нәкъ менә Рита 2017 елның ноябрендә MTV EMA премиясендә халат киеп һәм башына сөлге урап чыккан. Бер ай да үтми, җырчы Рианна «Vogue Paris» журналы тышлыгында бу образда сурәтләнә. Ләкин анда Рианна халат урынына өстенә тун кия.

Instagram кулланучыларына шул гына кирәк тә! Алар хайпны минуты-секундында тотып өлгөрә! Рита Ораның җиңел сөлгесеннән башланып киткән фото трендка әверелгән дә куйган. Хәзер бик күпләр Instagramда #bathleisure дигән хэштег белән фотоларын урнаштыралар. Бәлки синдә сөлгеле хайпны тотып алырсың.

Алина: Димәк, ваннадан чыккач, шунда ук селфига төшәргә кирәк! Киресенчә булса, хайпта булмыйча калырга мөмкинсең.

Айрат: үзбездә гимназия укучылары арасында иң актив блогерлар кемнәр?

Айрат: Instagramда гимназия укучыларының шәхси блоглары шактый. Иң активлары: @m.leysaan 1026 язылуучысы булган Ләйсән Мәгъдәнова блогында позитив постлар, фелсәфи эчтәлекле текстлар бик күп.

@shams_gu Гүзәл Шәмсетдинова кәефне күтәрерлек, югары сыйфатлы фотолар белән аерылып тора. Аның 722 подписчыгы бар.

@sun_ray25 Сабитова Айгөл – био костюмнар белән оригиналь фотолар кую, иң позитив, мәгънәле һәм эчкерсез язылган постлар иясе.

Зарипов Салават **@mad_christ-mas** блогында сәхнә арты серләре ачыла.

Элина Фаттахова **@madam08**

блогында төмле тортлар пешерә. Матурлыгы белән, оригинальгә үзгә тартып торган бу тортлар 729 подписчик җыйды. Аны тиздән күренекле фуд-блогерлар рәтендә күрербез дип ышанам.

Динә: Мине постларның эчтәлегә кызыксындыра, чын күңелдән, үз сүзләре белән язылган постлар ошый. Зөвыклы фотолар күңелемне җәлеп итә.

Мәсәлән, **@stu_ananasik** - Анастасия Выборнова, трэвел-блогер буларак, табигатьнең иң матур мизгелләрен фотога төшерә һәм редакцияләп урнаштыра. Мин мондый фотоларга битаһаф кала алмыйм.

@ivi_kivi – Ильвина Нуриева эстетик фотографияләргә остасы буларак инстаграммчыларга таныш.

@mirusha03 Ильмира Гайнутдинова кешеләргә мотивация бирерлек постлар, публикацияләргә кертеп бара.

@tatarki4930 Харитонова Рената һәм Шәйхәйдрова Илзирә үзләренң уртак блогында оригиналь видео һәм клиплар төшереп куялар. Алар яңа гына барлыкка килде һәм тиз популярлык казанды.

Әхмәтжанов Булат ВК да үзә язган музыкаларны куеп бара. Искиткеч матур, заманча мелодияләргә иҗат итә Булат.

Иң күп язылуучы - **@s_alin_r** Салахова Алинәнең 2692 артык подписчыгы бар.

Мәгълүматларны Алина Ханнанова туплады

ТЫЛСЫМ+

Декабрь, 2018 нче ел

Мөслим гимназиясе
укучылары газетасы

Баш мөхәррир: Тимергалиева Э.В.
Техник редактор: Кадырова А.Р.

Мөхәррир: Ханнанова Алина
Корректорлар: Сабитова Айгөл
Әхмәтжанов Булат
Корреспондентлар: Бадертдинова Динә
Нассер Мәрьям

Дизайнер: Харитонов Динар
Компьютерда җыюучылар:
Латыпов Таһир
Хафизова Ильгина

Гамәлгә куючы:
Мөслим гимназиясе укучылар иҗат үзәге
Адрес: Мөслим, Кооператив урамы, 170а
Сайт: <https://edu.tatar.ru/muslim/muslimgym>

